

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE
2 5 1 3 A A 2 2 X A

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Onderwerp	Werkplan CWP 2006-2007 en Arbeidsgehandicaptenmonitor 2004	Ons kenmerk	ARBO/A&V/2006/20999
		Datum	28 april 2006

Hierbij stuur ik u mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Werkplan 2006-2007 van de Commissie Het Werkend Perspectief (CWP) en de Arbeidsgehandicaptenmonitor 2004.

Werkplan CWP 2006-2007

Dit is het laatste werkplan van de CWP. De nadruk ligt op afronding en borging van de activiteiten. De CWP geeft hierbij prioriteit aan een viertal aspecten:

- blijvende aandacht bij werkgevers voor de positie van werknemers met gezondheidsproblemen en handicaps;
- implementatie van de adviezen van de commissie gericht op de positie van jongeren met gezondheidsproblemen en handicaps;
- de verandering van beeldvorming over de mogelijkheden van werknemers met gezondheidsproblemen en handicaps;
- het structureren van de informatievoorziening over preventie van verzuim en arbeidsongeschiktheid, reïntegratie en integratie door het opzetten van een duidelijke, herkenbare en toegankelijke kennisstructuur.

Afronding en borging CWP

Om er voor te zorgen dat de door de CWP ontwikkelde expertise niet verloren gaat, heeft de CWP een aantal initiatieven genomen voor de borging.

De CWP heeft de instelling van de stichting Werkgeversforum Kroon op het Werk geïnitieerd. Via deze stichting worden de *werkgeversgerichte* activiteiten van de CWP geborgd.

Het in 2004 door de CWP uitgebrachte advies inzake *jongeren met een arbeidshandicap* heeft onder meer geleid tot de start van een 'Maatjesproject'. Hierbij wordt een werkgever gekoppeld aan een jongere, om als maatje de jongere te begeleiden in zijn weg naar werk. Voor het Maatjesproject van de CWP hebben zich tot dusver 32 *Wajongeren* en 10 werkgevers aangemeld. Dit Maatjesproject, dat met subsidie van het UWV wordt uitgevoerd, loopt tot september 2007. Daarnaast zijn belangrijke onderdelen van de aanbevelingen van de CWP overgenomen en in uitvoering genomen, zoals de (her)introductie van de arbeidsdeskundige-

jonggehandicapte, en zijn een reeks projecten gestart ter bevordering van de arbeidsparticipatie van jongeren met een handicap.

Ter afronding van activiteiten rond *beeldvorming* laat de CWP een beeldvormingonderzoek verrichten onder alle eerder onderzochte doelgroepen, te weten werkgevers, werknemers, leidinggevendenden, professionals en pers en politiek.

De CWP maakt een 'maatschappelijk advies' om de beeldvorming en arbeidsmarktpositie van mensen met een arbeidshandicap te versterken. CWP is in overleg met het SCP om te komen tot een borging van het beeldvormingonderzoek na 2007.

De CWP heeft een verkenning naar de *kennisstructuur* op het terrein van arbeid, zorg en sociale zekerheid uitgebracht, waarvan de borging van de website 'Eerste Hulp Bij Werk' onderdeel uitmaakt.

Op 28 maart 2007 organiseert de CWP een landelijke slotconferentie waar de arbeidsmarktpositie van mensen met een arbeidshandicap centraal staat en waar werkgevers, werknemers en intermediaire organisaties een gezamenlijke inzet voor de toekomst vastleggen. De CWP maakt daarna een samenvattend eindrapport van ervaringen, producten en de stand van zaken betreffende arbeidsgehandicapten en werk.

Arbeidsgehandicaptenmonitor 2004

De jaarlijkse Arbeidsgehandicaptenmonitor heeft tot doel zicht te houden op de ontwikkeling van de arbeidsmarktpositie van mensen met een langdurige aandoening, ziekte of handicap en de mate waarin zij zich belemmerd voelen bij het verkrijgen of behouden van werk.

Hierbij wordt niet uitgegaan van het al of niet hebben van een arbeidsongeschiktheidsuitkering, maar van de initiatieven die mensen zelf en hun werkgevers nemen. Er wordt gevraagd naar het al of niet willen werken en het wegnemen van ervaren belemmeringen door de werkgever door middel van werkaanpassingen. Gekoppeld aan de aandoening, leeftijd, opleidingsniveau en sector wordt hierover informatie gepresenteerd.

De Arbeidsgehandicaptenmonitor is gebaseerd op gegevens uit de Enquête beroepsbevolking, waarin aan personen van 15-64 jaar wordt gevraagd of men 'last heeft van één of meer langdurige aandoeningen, ziekten of handicaps'. Indien dit het geval is, wordt gevraagd of men 'als gevolg van deze langdurige aandoening, ziekte of handicap wordt belemmerd in het uitvoeren of verkrijgen van werk'.

Van alle personen van 15-64 jaar geeft in 2004 16% aan arbeidsgehandicapt te zijn, bijna 1,8 miljoen mensen. Dit aantal ligt hoger dan het aantal arbeidsgehandicapten op grond van de Wet REA in 2004. Niet iedereen die aangeeft arbeidsgehandicapt te zijn, komt in aanmerking voor de status van arbeidsgehandicapte op grond van de Wet REA.

Van de arbeidsgehandicapten behoorde in 2004 47% tot de beroepsbevolking.

Bij de totale bevolking is dit 69%. In de periode 2002-2004 is het aantal mensen dat aangeeft arbeidsgehandicapt te zijn toegenomen met 29.000. Het aandeel werkloze

arbeidsgehandicapten is in de periode 2002-2004 van 3 naar 5 % gestegen. Het aandeel arbeidsgehandicapten met een betaalde baan is in 2004 afgenomen tot 42% (745.000 mensen); in 2003 was dit 44% (760.000 mensen). Het CBS constateert dat de doelgroep voor het reïntegratiebeleid in 2004 tussen de 553.000 en 1,3 miljoen personen ligt.

In 2004 staat 14% van de arbeidsgehandicapten (247.000 mensen) ingeschreven bij het CWI. Ten opzichte van 11% in 2002 is dit een stijging. In 2004 geeft 16% van de werkende arbeidsgehandicapten aan aanpassingen van het werk nodig te hebben; in 2000 was dit nog 19%. Vanaf 2002 geeft ongeveer 30% van de werkende arbeidsgehandicapten aan dat er de laatste twaalf maanden aanpassingen zijn gedaan. Meer dan de helft van de arbeidsgehandicapten geeft aan belemmerd te worden door rug- en neklachten. Eén vijfde van de arbeidsgehandicapten rapporteert psychische problemen. En nog eens één vijfde gehoorproblemen. In de monitor treft u verder onder meer informatie aan inzake de top tien aandoeningen en diverse vormen van werkaanpassing die in bedrijven zijn gerealiseerd.

De afname van het aandeel werkende arbeidsgehandicapten onderstreept de noodzaak om mensen meer aan te spreken op de mogelijkheden die zij hebben. Centraal moet niet staan de handicap die werken onmogelijk maakt, maar de mogelijkheden, die gegeven de ervaren arbeidshandicap nog benut kunnen worden. In 2004 is een begin gemaakt met de herbeoordeling van arbeidsongeschikten, waarbij een grote groep arbeidsongeschikten wordt aangesproken op de mogelijkheden die zij nog hebben om weer aan de slag te gaan. Ook de invoering van de WIA is er op gericht dat gedeeltelijk arbeidsgeschikten hun resterende verdien capaciteit zo veel mogelijk benutten. Werkaanpassingen kunnen hierbij nodig zijn. Met deze monitor wordt onder andere gevolgd welke aanpassingen arbeidsgehandicapten nog nodig achten.

In de goede richting

Het kabinet is verheugd te constateren dat sociale partners hun inzet voor (re)ïntegratie van gedeeltelijk arbeidsgeschikten verder vormgeven. Al in het SER-advies 'Werken aan arbeidsgeschiktheid' uit 2002 is aangegeven dat werkgevers en werknemers op decentraal niveau gezamenlijk de primaire verantwoordelijkheid dragen voor de optimale benutting van de arbeidscapaciteit van werknemers met arbeidsbeperkingen als gevolg van gezondheidsbelemmering. Binnen de kaders van een goed arbeidsomstandighedenbeleid kunnen werkgever en werknemers werken aan het voorkómen en wegnemen van concrete belemmeringen voor gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemers en werkzoekenden. Door verbeteren van de toegankelijkheid en de concrete inzet van diverse werkaanpassingen en arbeidsmiddelen kan de inzetbaarheid van gedeeltelijk arbeidsgeschikten worden vergroot. Bedrijven blijken al volop uitvoering te geven aan werkaanpassingen, gezien de 30% arbeidsgehandicapten die aangeeft dat er in de afgelopen twaalf maanden aanpassingen zijn gedaan.

De gesignaleerde daling van de arbeidsparticipatie van arbeidsgehandicapten in 2004 sluit aan op de daling in arbeidsdeelname van de werkzame beroepsbevolking. De uitkomsten uit Arbeidsgehandicaptenmonitor 2004 passen in het beeld van laagconjunctuur. Dit kabinet heeft een aantal belangrijke maatregelen genomen om de activerende werking bij ziekte en arbeidsongeschiktheid te versterken. De verlenging van de loondoorbetalingsverplichting bij ziekte naar twee jaar en de invoering van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) bevorderen een actieve, en op reïntegratie gerichte aanpak van zieke werknemers. Voor jonggehandicapten is de no-riskpolis die vijf jaar duurde, verlengd tot permanent, waardoor voor elk ziekteverzuim ziekengeld wordt betaald en de kosten van loondoorbetaling worden gecompenseerd. Belangrijke wijzigingen zijn er ook in de uitvoering van de reïntegratie voor jonggehandicapten door de invoering van de arbeidsdeskundige jonggehandicapte bij het UWV, het herinrichten van de Wajongnetwerken in de regio's, het gebruik van een speciaal op jonggehandicapten toegespitste reïntegratievisie. Aan de verbeteringen in de kwaliteit van de reïntegratietrajecten is gewerkt door aanbesteding van de reïntegratietrajecten voor specifieke doelgroepen, langdurigere contracten, meer maatwerk, en keuzemogelijkheden voor de cliënt via de individuele reïntegratieovereenkomst (IRO). Daarnaast is de anticumulatieperiode verruimd van maximaal drie jaar naar vijf jaar. Ook zet UWV Verburggelden in voor experimenten en projecten rondom de (re)integratie van Wajonggerechtigden.

Sociale partners hebben met de Verklaring van de Stichting van de Arbeid van 1 december 2005 aangegeven zich te blijven inzetten voor reïntegratie bij gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid. Daarbij is het belang van een integrale benadering van preventiebeleid, arbeidsomstandighedenbeleid, verzuimbeleid, reïntegratiebeleid en inkomensbeleid, zoals in de Stichtingsverklaring van 5 november 2004 beschreven, herbevestigd. Uit de Najaarsrapportage CAO-afspraken 2005 komt naar voren, dat in meer dan de helft van de nieuwe akkoorden ten minste één afspraak is gemaakt op het gebied van (re)integratie. Deze afspraken hebben nu niet alleen betrekking op reïntegratiebeleid, maar ook op aanpassing- en integratiebeleid.

Tijdens de werktop van 1 december 2005 heeft het kabinet met de sociale partners afgesproken, dat het kabinet, met medewerking van de sociale partners, een voorlichtingscampagne zal initiëren gericht op het bevorderen van de beeldvorming van gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Deze campagne geeft SZW op dit moment in samenspraak met sociale partners, UWV, CWI en CWP vorm. Met deze campagne wil ik samen met de genoemde partijen de beeldvorming van arbeidsgehandicapten bij werkgevers, werknemers en intermediairs versterken.

De CWP heeft de borging van haar gedachtegoed en activiteiten voortvarend ter hand genomen. Met de instelling van het Werkgeversforum Kroon op het Werk is een belangrijke stap gezet. Uit gegevens van het werkgeversforum blijkt dat bekendheid met de regelingen en

met de positieve incentives van de sociale zekerheid, het (re)integratiebeleid in bedrijven versterkt wordt. Dit is voor het kabinet een belangrijk positief signaal. Het betekent, dat extra aandacht voor de mogelijkheden van gedeeltelijk arbeidsgeschikten en tegelijkertijd het stimuleren van bekendheid en gebruik van de bestaande regelingen, een verdere impuls geeft aan het in dienst nemen en houden.

Voor de informatievoorziening aan werkgevers en werknemers streef ik er naar, deze zoveel mogelijk te plaatsen in het kader van het traject Herziening Arboret. De borging van de door de CWP ingestelde website Eerste Hulp Bij Werk (EHBW) wordt betrokken in een nieuw te vormen arbo-informatievoorziening, die zich zal richten op de keten preventie, verzuim en reïntegratie.

Het kabinet is zich terdege bewust, dat met de toenemende vergrijzing en als gevolg van beleid ('grijs werkt', de herbeoordelingen WAO en de nieuwe WIA) het aanbod van werkzoekende gedeeltelijk arbeidsgeschikten verder zal toenemen. De beleidsinzet blijft er dan ook op gericht om via diverse vormen van werkaanpassing en scholing het mogelijk te maken dat gedeeltelijk arbeidsgeschikten naar vermogen kunnen werken. De overheid biedt hierbij faciliteiten, maar de primaire verantwoordelijkheid ligt bij bedrijven, werknemers en werkzoekenden zelf. Uit de arbeidsgehandicaptenmonitor blijkt dat meer mensen het initiatief nemen om zich in te schrijven bij het CWI en er is een tendens zichtbaar dat meer mensen met een arbeidshandicap, die geen deel uitmaken van de beroepsbevolking, twaalf uur of meer willen werken. Dit is een zekere kentering, die aansluit op het kabinetsbeleid.

Ik hoop u uiterlijk mei 2007 de eindresultaten van de CWP, voorzien van concrete aanbevelingen voor toekomstig beleid te kunnen toezenden.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(mr. A.J. de Geus)

Bijlage(n): Werkplan CWP 2006-2007
Arbeidsgehandicaptenmonitor 2004